

PANDĒMIJA IEVIEŠ IZMAIŅAS LAUKSAIMNIEKU ATBALSTĀ

No valsts budžeta atbalstam lauksaimniecībai šajā gadā, visticamāk, būs mazāk naudas nekā pērn. Zemkopības ministrijas (ZM) Lauku attīstības atbalsta departamenta direktora vietniece Biruta Inģilāvičute intervijā *Agro Topam* stāsta par atbalsta samazinājuma iemesliem, par jauniem nosacījumiem subsīdiju saņemšanai, kā arī par ZM valdībai gatavoto ziņojumu, kurā prasīs atbalstīt pandēmijas laikā cietušās nozares un citus instrumentus nozares straujākai izaugsmei.

ULDIS GRAUDINŠ

– Kādas izmaiņas ir veiktas jaunajā 2021. gada subsīdiju nolikumā salīdzinājumā ar aizvadītā gada nolikumu?

– Aizvadītais gads visiem Latvijas cilvēkiem, tostarp lauksaimniekiem, bija ļoti liels izaicinājums. Gatavojot atbalsta pasākumus lauksaimniekiem 2021. gadam, ņēmām vērā, ka visās ražošanas nozarēs, tostarp arī lauksaimniecībā, Covid-19 pandēmija ieviesusi diezgan nepatīkamas izmaiņas. Saimniecībām un uzņēmumiem samazinājās naudas apgrozījums, lauksaimniecības nozari ietekmēja daudz un dažādi tirgus satricinājumi.

Klasiskā valsts budžeta programma paliek nemainīga – tajā tāpat kā pērn ir 8,7 miljoni eiro dažādiem atbalsta pasākumiem. Diemžēl ir samazinājums papildu valsts atbalsta sniegšanas sadaļā, konkrēti pozīcijā *Ciltsdarba maksājumi*. 2020. gadā šajā pozīcijā atbalsts bija 16 miljoni eiro, 2021. gadā būs vien 9 milj. eiro. Protams, tas ir ļoti krass samazinājums, tāpēc to jutīs visas lopkopības nozares.

– Kāds ir ciltsdarba maksājumu atbalsta samazinājuma iemesls?

– Papildu atbalsta nauda ir nauda, ko aizvien prasām no valsts budžeta. 2020. gadā, kad

veidoja valsts budžetu 2021. gadam, ZM papildu finansējumu saņēma vien 15 milj. eiro, kas ietver ciltsdarba maksājumus – deviņus miljonus eiro, atbalstu lauksaimniecībā izmantotajiem zinātnes pētījumiem, lauksaimniecības zinātnisko institūciju materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanai – trīs miljonus eiro un lauksaimniecības produkcijas mazo ražotāju ienākumu stabilizēšanas valsts atbalstu – trīs miljonus eiro. Vairāk nebija kur ņemt. Tas ir triviāls skaidrojums, tomēr tāda ir realitāte.

Ņemot vērā kraso kopējā finansējuma samazinājumu ciltsdarba maksājumiem, centāties cūkkopības un zirgkopības nozarei, kas nesaņem cita veida atbalstu, tostarp platību maksājumus un brīvprātīgi saistīto atbalstu, noturēt daudz maz pieņemamu atbalsta līmeni, lai šajās nozarēs darbojošies saimnieki neizjūt ļoti krasu valsts atbalsta samazinājumu. Viens no jaunajiem nosacījumiem ciltsdarba atbalsta saņemšanai ir prasība par ciltsgrāmatā ierakstītiem dzīvniekiem. Ir ļoti svarīgi, lai ganāmpulki būtu ar augstvērtīgu dzīvnieku ciltskodolu. Šā iemesla dēļ kā ik gadu augstākā maksājuma likme būs par ciltsgrāmatā reģistrētiem dzīvniekiem. Par pārējiem dzīvniekiem būs atbalsts, ja ganāmpulka īpašnieks ar savu

Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta direktora vietniece Biruta Inģilāvičute.

ganāmpulku ir pievienojies kādas ciltsdarba programmas īstenošanai.

Klasiskajās subsīdijās, kur valsts lopkopības atbalsts pamatā sedz ciltsdarba pakalpojumu izmaksas, šogad ir izmaiņas piensaimniecības nozarei lineārās vērtēšanas pakalpojumā. Piensaimniecības nozarei lineārās vērtēšanas izmaksas šajā gadā apmaksāsim tikai par piena šķirnes dzīvniekiem ar noteiktu šķirnes nosaukumu. Piena šķirņu krustojuma dzīvniekiem šos izdevumus kompensēs, ja dzīvniekam vienas piena šķirnes asinība būs sasniegusi 75%. Tas ir būtisks jauninājums. Ganāmpulku īpašniekiem pašiem būs jāsaprot – ja vēlas savā ganāmpulkā vērtēt visus piena šķirņu krustojuma dzīvniekus, arī tos, kam asinība nesasniedz 75%, tad šā pakalpojuma izmaksas būs jāsedz pašam.

– Vai subsīdiju nolikumā ir vēl kādas izmaiņas?

– Klasisko 8,7 miljonu eiro subsīdiju sadaļumā ir izveidots viens jauns, ļoti svarīgs, agrāk jau atbalstīts pasākums. Tas ir lauksaimniecības nozares profesionālo izglītības programmu pilnveidošana. Atbalsta mērķis ir nodrošināt vienotu metodisko atbalstu lauksaimniecības nozares profesionālās izglītības pedagogiem, izstrādājot nozares inovatīvu

Valsts atbalsts lauksaimniecībai 2020. un 2021. gadā (eiro)

	2020.g., eiro	2021.g., eiro
Ilgadējais valsts atbalsts lauksaimniecībai (subsīdijas), t. sk.:	8 720 490	8 720 490
■ lopkopības attīstībai	6 069 657	6 014 766
■ augkopības attīstībai	880 937	901 328
■ starptautiskai un savstarpējai attīstībai	520 512	525 012
■ tirgus veicināšanai	384 782	384 782
■ pārtikas kvalitātes shēmām	482 274	482 274
■ lauksaimniecības nozares profesionālo izglītības programmu pilnveidošanai*		30 000
■ pārejošajiem maksājumiem	382 328	382 328
* jauns atbalsta pasākums		